

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 6/3

17 փետրվարի 2015 թ.

Քննարկվեց քաղաքացի Սերգեյ Բաղդասարյանի 22.01.2015 թ-ի դիմում-գանգատը ՀՀ ՖՆ էրեբունու ՀՏ պետի 12.12.2014 թ-ի թիվ 1627 որոշման դեմ:

Սերգեյ Բաղդասարյանի գանգատում բերված փաստարկները.

Որպես անհատ ձեռնարկատեր Սերգեյ Բաղդասարյանը 2008թ. հուլիսի 10-ից գրանցվել է ՊԵԿ էրեբունու ՀՏ-ում, իրականացրել է շինանյութի առուվաճառքի գործունեություն: Ա/Ձ-ի գործունեությունը դադարեցրել է 25.04.2012թ.:

16.02.2011թ. դարձել է «ԴԱՎ-ՊՐՈՖ» ՍՊԸ 100% բաժնետերը: Ընկերությունը գրանցված էր ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ էրեբունու ՀՏ-ում, պետք է զբաղվեր դռների և պատուհանների արտադրությամբ, սակայն ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով նույն թվականի վերջերից գտնվում է սնանկության գործընթացում:

17.10.2014թ. ՀՀ ՖՆ ՊԵԿ էրեբունու ՀՏ-ից ստացվել է թիվ 51 ծանուցագիրը, համաձայն որի հարկային տեսչության կողմից կատարված վերլուծությունների արդյունքում պարզվել է, որ Սերգեյ Բաղդասարյանը հանդիսացել է նաև «ԴԱՎ-ՊՐՈՖ» ՍՊԸ-ի 100% բաժնետերը, հետևաբար 2009–2012թթ. գործող «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 3 հոդվածի դ) ենթակետի համաձայն, որպես Ա/Ձ համարվել է ԱԱՀ վճարող: Սակայն 2011–2012թ.թ. համար էրեբունու ՀՏ ներկայացրել է ֆիզիկական անձի տարեկան եկամուտների պարզեցված հաշվարկներ՝ իրեն համարելով ԱԱՀ չվճարող:

Ծանուցագրի պահանջի համաձայն էրեբունու ՀՏ է ներկայացվել 2011–2012թ.թ. հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ԱԱՀ-ի հաշվարկներ, ֆիզիկական անձի տարեկան եկամուտների հաշվարկներ և անհատ ձեռնարկատիրոջ, նոտարի պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարի տարեկան եկամուտների մասին հայտարարագրեր, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանում Ա/Ձ-ի կողմից դուրս գրված հարկային հաշիվների վերաբերյալ տեղեկանքներ:

2014թ. դեկտեմբերի 12-ին ստացվել է ՀՀ ՖՆ էրեբունու ՀՏ պետի թիվ 1627 որոշումը՝ հարկ վճարողից ժամանակին չվճարված հարկային պարտավորությունների գծով վճարման ենթակա գումարը բռնագանձելու մասին, համաձայն որի՝ 11.12.2014թ. դրությամբ Սերգեյ Բաղդասարյանի պարտավորություններն ԱԱՀ-ի գծով կազմում են 1.240.812 դրամ, որից տույժ 387.611 դրամ, տուգանք՝ 853.201 դրամ: Տույժի գումարն առաջացել է 2011թ. 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ, 2012թ. 1-ին և 2-րդ եռամսյակների ԱԱՀ-ի հաշվարկներով ներկայացված բյուջե վճարման ենթակա հարկի գումարները սահմանված ժամկետում չվճարելու հետևանքով, իսկ տուգանքի գումարը՝ ԱԱՀ-ի եռամսյակային հաշվարկները սահմանված ժամկետից ուշ ներկայացնելու համար:

Համաձայն «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 23 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «... ԱԱՀ վճարող անձինք հաշվետու ժամանակաշրջանում պետական բյուջե են վճարում այդ ժամանակաշրջանում իրականացված հարկվող գործարքների (գործառնությունների) հարկվող շրջանառության նկատմամբ

հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարը, որից հաշվանցվում (պակասեցվում) են՝ 1) արտադրական և այլ առևտրային նպատակներով հանրապետության տարածքում հաշվետու ժամանակաշրջանում ձեռք բերված այն ապրանքների և ստացված այն ծառայությունների գծով մատակարարների կողմից դուրս գրված հարկային հաշիվներում առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարների չափով (բացառությամբ սույն օրենքով սահմանված դեպքերի), որոնց դիմաց բանկի կամ փոստի միջոցով մատակարարի բանկային հաշվին կատարվել է վճարում, բացառությամբ սույն հոդվածով սահմանված դեպքերի»: Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ «ձեռք բերված ապրանքների ու ստացված ծառայությունների գծով հարկային հաշիվներում առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարները հաշվանցվում են այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ կատարվել է վճարումը»:

Տվյալ դեպքում ներկայացված հաշվարկներում, հայտարարագրերում և տեղեկանքներում հստակ արտացոլված են ինչպես Ա/Ձ Սերգեյ Բաղդասարյանի՝ քննարկվող ժամանակաշրջանում իրականացված հարկվող գործարքների (գործառնությունների) հարկվող շրջանառության նկատմամբ հաշվարկված ԱԱՀ-ի, այնպես էլ հաշվանցվող (պակասեցվող) գումարները, որից ակնհայտ է, որ բյուջե վճարման ենթակա ԱԱՀ-ի գումարներ չեն առաջացել, ինչն արձանագրվել է նաև էրեբունու ՀՏ պետի 12.12.2014թ. թիվ 1627 որոշմամբ: Այս պարագայում անհասկանալի է, թե ինչպես են նույն որոշմամբ, կիրառելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 23 և 24 հոդվածները հաշվարկվել տույժի և տուգանքի գումարներ, այն դեպքում, երբ բյուջե վճարման ենթակա հարկի գումարներ չեն առաջացել:

Վերը նշվածի հիման վրա գտնում են, որ ՀՀ ՖՆ էրեբունու ՀՏ պետի 12.12.2014թ. թիվ 1627 որոշմամբ արձանագրված խախտումներն ակնհայտ անհիմն են, չեն համապատասխանում ՀՀ հարկային օրենսդրության պահանջներին և խախտում են գանգատաբերի իրավունքները և օրինական շահերը:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ գանգատաբերը խնդրում է վերացնել ՀՀ ՖՆ էրեբունու ՀՏ պետի 12.12.2014թ. թիվ 1627 որոշումը:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ Սերգեյ Բաղդասարյանը որպես անհատ ձեռնարկատեր 2008 թ-ի հուլիսի 10-ից հաշվառվել է էրեբունու ՀՏ-ում և զբաղվել է շինանյութի առուվաճառքի գործունեությամբ: Ա/Ձ Սերգեյ Բաղդասարյանը գործունեությունը դադարեցրել (լուծարվել) է 25.04.2012 թ-ին:

Սերգեյ Բաղդասարյանը, լուծարվելուց մոտավորապես երկուսուկես տարի հետո ՀՀ ՖՆ էրեբունու ՀՏ-ից ստացել է 17.10.2014 թ-ի թիվ 51 ծանուցագիրը, որով հայտնվել է հետևյալը:

ՀՀ ՖՆ էրեբունու ՀՏ-ում կատարված վերլուծությունների արդյունքում պարզվել է, որ Ա/Ձ Սերգեյ Բաղդասարյանը հանդիսացել է «ԴԱՎ-ՊՐՈՖ» ՍՊԸ միակ 100% բաժնետերը, հետևաբար համաձայն 2009-2012թ.թ. գործող «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 3 հոդվածի դ) ենթակետի, Ա/Ձ Սերգեյ Բաղդասարյանը համարվել է ԱԱՀ վճարող: Սակայն Ա/Ձ Սերգեյ Բաղդասարյանն իրեն համարելով ԱԱՀ չվճարող

Էրեբունու ՀՏ է ներկայացրել 2011–2012թ.թ. համար ֆիզիկական անձի տարեկան եկամուտների պարզեցված հաշվարկներ: Արդյունքում Սերգեյ Բաղդասարյանին առաջարկվել է ներկայացնել 2011-2012 թ.թ. հաշվետու ժամանակաշրջանների համար ԱԱՀ-ի հաշվարկներ, ֆիզիկական անձի տարեկան եկամուտների հաշվարկներ և անհատ ձեռնարկատիրոջ, նոտարի պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարի տարեկան եկամուտների մասին հայտարարագրեր, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանում դուրս գրված հարկային հաշիվների վերաբերյալ տեղեկանքներ:

Սերգեյ Բաղդասարյանի կողմից կատարվել է ՀՀ ՖՆ Էրեբունու ՀՏ-ից ստացել է 17.10.2014 թ-ի թիվ 51 ծանուցագրով բերված պահանջը և 20.11.2014 թ-ին ներկայացվել են ԱԱՀ-ի հաշվարկներ, որի հետևանքով ԱԱՀ-ի գծով առաջացել են պարտավորություններ՝ ընդհանուր գումարով 1.240.612 դրամի:

Այնուհետև, ՀՀ ՖՆ Էրեբունու ՀՏ պետը, քննարկելով Սերգեյ Բաղդասարյանի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ 11.12.2014թ-ի դրությամբ Սերգեյ Բաղդասարյանի չկատարված հարկային պարտավորությունը ԱԱՀ-ի գծով կազմում է 1.240.612 դրամ, որից տույժ՝ 387,611 դրամ, տուգանք՝ 853.201 դրամ: Տույժի գումարն հաշվարկվել է 2011թ. 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ, 2012թ. 1-ին և 2-րդ եռամսյակների ԱԱՀ-ի հաշվարկներով ներկայացված բյուջե վճարման ենթակա հարկի գումարները սահմանված ժամկետներում չվճարելու համար, իսկ տուգանքի գումարը՝ նույն ժամանակահատվածի համար ԱԱՀ-ի եռամսյակային հաշվարկները սահմանված ժամկետներից ուշ ներկայացնելու համար (ներկայացվել են 20.11.2014թ-ին), որի հետևանքով կիրառվել է «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածով նախատեսված պատասխանատվության միջոցը:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է մեջբերել հետևյալ իրավանորմերի դրույթները:

«Անհատ ձեռնարկատիրոջ մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի համաձայն. «Ֆիզիկական անձի, որպես անհատ ձեռնարկատիրոջ, իրավունակությունն ու գործունակությունը ծագում են նրա պետական հաշվառման պահից և դադարում են այդ ֆիզիկական անձի իրավունակության կամ գործունակության դադարման, ինչպես նաև օրենքով նախատեսված դեպքերում պետական հաշվառումն ուժը կորցրած կամ անվավեր ճանաչվելու պահից»:

Քննարկվող դեպքում Ա/Ձ Սերգեյ Բաղդասարյանը գործունեությունը դադարեցրել (լուծարվել) է 25.04.2012 թ-ին: Այսինքն, այդ պահից դադարել են Սերգեյ Բաղդասարյանի որպես անհատ ձեռնարկատիրոջ իրավունակությունն ու գործունակությունը:

Հանձնաժողովը հարկ է համարում անդրադառնալ հարցին, թե տվյալ դեպքում Սերգեյ Բաղդասարյանը գործունեությունը դադարեցնելուց (լուծարվելուց) հետո ընկած ժամանակահատվածում իրավաձու էր արդյոք ներկայացնել ԱԱՀ-ի հաշվարկներ, թե ոչ:

«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 33-րդ հոդվածի համաձայն. «ԱԱՀ վճարողները սույն օրենքի 32 հոդվածով սահմանված ժամկետներում իրենց գրանցման վայրի հարկային տեսչության մարմին են ներկայացնում պետական բյուջե ԱԱՀ-ի վճարման համար համապատասխան հաշվարկներ՝ Հայաստանի Հանրապետության հարկային տեսչության կողմից սահմանված ձևով»:

Նույն օրենքի 3-րդ հոդվածի համաձայն. «ԱԱՀ վճարող է համարվում որպես ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնող գրանցված կամ

ձեռնարկատիրական գործունեություն վարելու իրավունք ունեցող իրավաբանական անձը, օտարերկրյա կազմակերպության Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառված մասնաճյուղը (անկախ ոչ առևտրային կազմակերպություն հանդիսանալու հանգամանքից), նուտարը կամ անհատ ձեռնարկատերը՝ ...»:

Վերոգրյալ իրավանորմերից հետևում է, որ ԱԱՀ-ի վճարման համար հաշվարկներ ներկայացնելու իրավասությունը վերապահված է ԱԱՀ վճարողներին, որոնց թվին Սերգեյ Բաղդասարյանը չի դասվել, քանի որ է 25.04.2012 թ-ին սահմանված կարգով լուծարվել է, իսկ ՀՀ օրենսդրությամբ գործունեությունը դադարեցրած (լուծարված) անհատ ձեռնարկատիրոջ կողմից մինչև լուծարվելն ընկած ժամանակահատվածում իրականված գործունեության վերաբերյալ ԱԱՀ հաշվարկներ ներկայացնելու ընթացակարգ նախատեսված չէ: Այսինքն, քննարկվող դեպքում Սերգեյ Բաղդասարյանն իրավասու չէր ԱԱՀ-ի հաշվարկներ ներկայացնել:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը եզրակացնում է, որ ՀՀ ՖՆ Էրեբունու ՀՏ գործողությունները, որոնք ուղղված են եղել Ա/Ձ Սերգեյ Բաղդասարյանի լուծարումից հետո հայտնաբերված պարտավորությունների գանձմանը, չեն բխել ՀՀ գործող օրենսդրության պահանջներից:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

Չեղյալ համարել ՀՀ ՖՆ Էրեբունու ՀՏ պետի 12.12.2014 թ-ի թիվ 1627 որոշումը:

Հանձնաժողովի նախագահ՝



Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ

